

KLUCZ ODPOWIEDZI KONKURS HISTORYCZNY dla gimnazjów – etap rejonowy

Zadanie 1.max. **14 p.****Władcy Europy w okresie Wiosny Ludów**

*Wpisz nazwę państwa, którego dany monarcha był władcą.
Ponadto zaznacz w tabeli literą „X” poprawną odpowiedź.*

Konsekwencją Wiosny Ludów była utrata władzy przez:	Nazwa państwa	Tak	Nie
a) Ludwika Filipa	Francja	X	
b) Fryderyka Wilhelma IV	Prusy		X
c) Ferdynanda I	Austria	X	
d) Franciszka Józefa I	Austria		X
e) Karola Alberta	Kr. Sardynii / Piemont	X	
f) Wiktora Emanuela II	Kr. Sardynii / Piemont / Kr. Włoch		X
g) Mikołaja I	Rosja		X

Zadanie 2.max. **7 p.****Monarchia austro-węgierska**

Wymień narody / ludy zamieszkujące Austro-Węgry pod koniec XIX w. Wymień siedem.

Austriacy / Niemcy austriaccy	Niemcy	Czesi	Słowacy
Rusini / Ukraińcy	Włosi	Słoweńcy	Serbowie
Węgrzy	Rumuni	Chorwaci	Żydzi

Zadanie 3.max. **7 p.****Wydarzenia z okresu Wiosny Ludów**

Uzupełnij zdania.

- a) Likwidacja tzw. warsztatów narodowych w **Paryżu** doprowadziła do
(nazwa stolicy)
krwawo stłumionych wystąpień rewolucyjnych tzw. rewolty **czerwcowej**
(od nazwy miesiąca)
- b) Frankfurckie Zgromadzenie Narodowe ogłosiło w marcu 1849 r. konstytucję Niemiec,
a następnie wybrało na cesarza: króla **Prus** – **Fryderyka Wilhelma IV**,
(nazwa państwa) (władca)
który **odmówił przyjęcia** koronę/-y.
(przyjął / odmówił przyjęcia)
- c) Interwencja wojsk **rosyjskich** pod dowództwem feldmarszałka Paszkiewicza.
przesądziła o upadku Wiosny Ludów na **Węgrzech**.
(nazwa kraju walczącego o niepodległość)

Zadanie 4.max. **4 p.****Polscy malarze XIX w.**

Podaj nazwiska polskich malarzy, o których mowa

Najwybitniejszy przedstawiciel polskiego malarstwa historycznego XIX w.,
twórca m.in. obrazów: *Sobieski pod Wiedniem*, *Kościuszko pod Raclawicami*,
Konstytucja 3 Maja

Jan
Matejko

Jeden z czołowych przedstawicieli romantyzmu w malarstwie polskim, rysownik
i malarz, twórca licznych scen przedstawiających wydarzenia z powstania
styczniowego m.in. *Branka* z cyklu *Polonia*, *Kucie kos* z cyklu *Lituania*, *Pochód
na Sybir*.

Artur
Grottger

Malarz i rysownik, uczestnik powstania styczniowego, twórca licznych
przedstawień powstania listopadowego i styczniowego m.in. *Pikieta powstańcza*
(*Patrol powstańcy*). Jego brat Aleksander również był malarzem.

Maksymilian
Gieryski

Jeden z czołowych przedstawicieli romantyzmu w malarstwie polskim, wybitny
kolorysta, tworzył pełne dynamizmu sceny batalistyczne z wojen napoleońskich
(m.in. obraz *Bitwa pod Somosierrą*) i z powstania listopadowego.

Piotr
Michałowski

Zadanie 5.

max. **24 p.****Sztuka XIX w. w Europie**

Uzupełnij tabelę wykorzystując wyłącznie podane określenia.

Nazwisko artysty	Dziedzina sztuki i narodowość	Styl / kierunek charakterystyczny dla artysty	Dzieło /a
Otto Wagner	architekt austriacki	Secesja (Art Nouveau)	budynki kolei miejskiej w Wiedniu
Charles Barry	architekt angielski	eklektyzm, neogotyck	Gmach parlamentu w Londynie
Antonio Gaudi	architekt hiszpański	Secesja (Art Nouveau)	Katedra <i>La Sagrada Familia</i> w Barcelonie
Francisco Goya	malarz hiszpański	realizm, romantyzm	<i>3 maja 1808 – Rozstrzelanie powstańców...</i> , <i>Kolos</i>
Joseph M.W. Turner	malarz angielski	romantyzm, pejzażysta, m.in. maryny	<i>Wejście do portu w Wenecji</i> , <i>Ostatnia droga Temeraire'a</i>
Caspar D. Friedrich	malarz niemiecki	romantyzm, pejzażysta	<i>Wrak statku „Nadzieja”</i> , <i>Mnich nad morzem</i>
Theodore Gericault	malarz francuski	romantyzm	<i>Tratwa „Meduzy”</i>
Eugene Delacroix	malarz francuski	romantyzm	1. <i>Wolność wiodąca lud na barykady</i> 2. <i>Śmierć Sardanapala</i>
Gustave Courbet	malarz francuski	realizm	<i>Kamieniarze</i> , <i>Dzień dobry panie C...</i>
Claude Monet	malarz francuski	impresjonizm	1. <i>Impresja. Wschód słońca</i> , 2. <i>Katedra w Rouen, Nenufary</i>
Paul Gauguin	malarz, rzeźbiarz francuski	postimpresjonizm	<i>Walka Jakuba z Aniołem</i> (Wizja po kazaniu)
Vicent van Gogh	malarz holenderski	postimpresjonizm	<i>Słoneczniki</i> , <i>Pole żyta i cyprysy</i>

Wagner	malarz francuski	Secesja (Art Nouveau)	<i>Impresja. Wschód słońca</i>
Gauguin	malarz angielski	romantyzm	<i>Tratwa „Meduzy”</i>
Gaudi	architekt angielski	romantyzm	budynki kolei miejskiej w Wiedniu
Friedrich	architekt hiszpański	realizm	<i>Wolność wiodąca lud na barykady</i>
Courbet	malarz niemiecki	impresjonizm	Gmach parlamentu w Londynie
Goya	malarz hiszpański	postimpresjonizm	<i>Słoneczniki</i>

Zadanie 6.max. **5 p.****Powstanie styczniowe**

Wybierz pięć zdań, które zawierają informacje dotyczące przyczyn wybuchu powstania styczniowego (przyczyny bezpośrednie i pośrednie) i zaznacz w tabeli literą „X”.

Pozostałe zdania odnoszą się do innych powstań.

a) Łamanie przez rządzących postanowień konstytucji Królestwa Polskiego	
b) Klęska Rosji w wojnie krymskiej i jej następstwa w polityce wewnętrznej cara Aleksandra II.	X
c) Zagrożenie aresztowaniem członków Sprzysiężenia Podchorążych.	
d) Obawy przed rozbięciem organizacji konspiracyjnych w wyniku branki i utraty najbardziej patriotycznej młodzieży (wcielonej do wojska).	X
e) Wydarzenia rewolucyjne w Berlinie i Wiedniu.	
f) Brak dostatecznego poparcia społeczeństwa dla ugodowej polityki Aleksandra Wielopolskiego.	X
g) Polityka „czerwonych”, planujących wywołanie powstania w celu wywalczenia pełnej niepodległości.	X
h) Sukcesy Włochów w walce o zjednoczenie kraju, (m.in. w walce z Austrią – jednym z zaborców Polski), podsycające polskie nadzieje niepodległościowe.	X
i) Wieści o wydarzeniach rewolucyjnych mających miejsce w Belgii i Francji.	
j) Działania emisariuszy emigracyjnych oraz takich rewolucyjnych działaczy krajowych jak Edward Dembowski.	

Zadanie 7.max. **3 p.****Galicja w okresie autonomii**

Wybierz prawidłową odpowiedź zaznaczając ją literą „X”:

a) Siedzibą galicyjskiego Sejmu Krajowego był:

Kraków	Lwów	Wiedeń
☐	☒	☐

b) Rusini (Ukraińcy) stanowili w końcu XIX w. następujący procent ludności Galicji:

ok. 10 %	ok. 25 %	ok. 40 %
☐	☐	☒

Do grupy konserwatystów krakowskich (stańczyków) **NIE** należał:

Stanisław Stojałowski	Józef Szujski	Stanisław Tarnowski
☒	☐	☐

Zadanie 8.max. **10 p.****Gospodarka w XIX w.**

Które z wymienionych państw zaliczały się pod koniec XIX w do silnie uprzemysłowionych, a które do słabo uprzemysłowionych.

Silnie uprzemysłowione	Słabo uprzemysłowione
Wielka Brytania	Włochy
Niemcy	Hiszpania
Szwajcaria	Grecja
Stany Zjednoczone	Turcja
Belgia	Rumunia

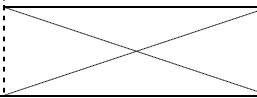
Wielka Brytania, Włochy, Niemcy, Hiszpania, Szwajcaria,
Grecja, Stany Zjednoczone, Turcja, Belgia, Rumunia

Zadanie 9.max. **16 p.****Ideologie XIX w.**

Wpisz do tabeli: – pojęcia odpowiadające podanym definicjom, m.in. socjalizm utopijny, marksizm oraz dopisz osobę/y (wyłącznie spośród podanych niżej) uznawane za głosicieli danej ideologii.

A. Smith, F. Engels, J. S. Mill, K. Marks, E. Burke, C.H. de Saint-Simon,
Ch. Fourier, M. Bakunin, J. Gobineau

Treść pojęcia / definicja	Pojęcie
	Osoba / y
Ideologia, światopogląd, doktryna filozoficzna i ekonomiczno-polityczna, ruch polityczny: – charakteryzujące się przywiązaniem do istniejących od dawna wartości, obyczajów, praw i ustroju politycznego, – podkreślające znaczenie religii i Kościoła w państwie, – mające niechętny stosunek do zmian i nowości, – głoszące potrzebę zachowania lub przywrócenia starego porządku społecznego, gospodarczego i politycznego.	konserwatyzm E. Burke
Ideologia, światopogląd, doktryna filozoficzna i ekonomiczno-polityczna, ruch polityczny charakteryzujące się przywiązaniem do: – idei wolności, tolerancji, otwartości i równości ludzi wobec prawa, – wolności: słowa, druku, zgromadzeń, wyznawania religii i prowadzenia działalności gospodarczej, – rządów prawa, trójpodziału władzy. Głoszące potrzebę ograniczenia kompetencji rządu i ingerencji państwa w sprawy gospodarcze i społeczne.	liberalizm, A. Smith J. S. Mill
Ideologia: – głosząca ideę pełnej równości ludzi w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym, – podkreślająca niesprawiedliwość istniejącą w społeczeństwie charakteryzującą XIX-wieczny ustrój społeczno-gospodarczy, zwłaszcza wyzysk robotników przez właścicieli środków produkcji i kapitału. – głosząca potrzebę pokojowej, na drodze ewolucji przebudowy ustroju społeczno-gospodarczego poprzez pozyskanie osób mających władzę polityczną i ekonomiczną.	socjalizm utopijny de Saint-Simon Ch. Fourier

<p>Ideologia, której istotą było przekonanie: – iż naród jest najważniejszą formą organizacji społecznej, – a tożsamość narodowa najistotniejszym elementem tożsamości każdej jednostki. Podkreślająca nadrzędność interesu narodu w stosunku do interesu jednostek i grup społecznych (warstw, klas społecznych). Może wiązać się z postawami oddziałyującymi pozytywnie (patriotyzm) lub negatywnie (szowinizm) na życie społeczne.</p>	<p>nacjonalizm</p> <hr/>
<p>Ideologia: – uznająca każde państwo i wszelkie struktury władzy państwowej za zło, – głosząca, iż państwo powinno być zastąpione przez dobrowolne wspólnoty (społeczności) tworzone przez ludzi swobodnie i spontanicznie, – głosząca niekiedy ideę rewolucji poprzedzonej stosowaniem indywidualnego terroru wobec przedstawicieli władzy państwowej i kapitału.</p>	<p>anarchizm</p> <hr/> <p>M. Bakunin</p>
<p>Ideologia: – zapowiadająca koniec ustroju określonego jako kapitalizm, systemu opartego na własności prywatnej i władzy pieniądza (kapitału), – widząca w proletariacie ofiarę kapitalizmu i siłę która ma ten system obalić na drodze rewolucji, – zapowiadająca likwidacji własności prywatnej i stworzenia nowego bezklasowego społeczeństwa...</p>	<p>marksizm (komunizm)</p> <hr/> <p>K. Marks F. Engels</p>
<p>Ideologia dzielącego ludzi na biologicznie wyodrębnione rasy i uznającego wyższość jednych ras nad innymi. Jedną z form tej ideologii był antysemityzm</p>	<p>rasizm</p> <hr/> <p>J. Gobineau</p>

Poziomo

1. Inna nazwa Królestwa Sardynii.
2. Nazwa krainy, która po klęsce Austrii w 1859 r. została przyłączona do Królestwa Sardynii.
3. Państwo, którego pomoc zdecydowała w 1859 r. o zwycięstwie Kr. Sardynii i klęsce Austrii.
4. Władca Królestwa Prus, następnie cesarz niemiecki – władca Rzeszy Niemieckiej.
5. Władca Królestwa Sardynii, następnie władca Królestwa Włoch.
6. Premier, twórca potęgi Królestwa Prus, którego polityka doprowadziła do zjednoczenia Niemiec.
7. Rocznica jej zdobycia stała się świętem narodowym Francji w czasach III Republiki.
8. Pierwszy prezydent III Republiki Francuskiej, szef rządu wersalskiego, który krwawo stłumił rewolucję w Paryżu w 1871 r.
9. Miasto, gdzie proklamowano Cesarstwo Niemieckie a w latach 70-tych miał swą siedzibę parlament i rząd III Republiki Francuskiej.

Pionowo

1. Związek państw niemieckich pod hegemonią Prus, który powstał w 1866 r. – Związek...
10. Jedna z pogranicznych krain, które utraciła Francja na rzecz Niemiec w 1871 r.
11. Miasto, które jako ostatnie zostało wcielone do Królestwa Włoch (1870)
12. Miejscowość, gdzie doszło w 1866 r. do bitwy zakończonej klęską Austrii (zwycięstwem Prus)
13. Twierdza, której kapitulacja w 1870 r. przesądziła o upadku cesarstwa we Francji oraz powstaniu Cesarstwa Niemieckiego.
14. Premier, twórca potęgi Kr. Sardynii, którego polityka doprowadziła do zjednoczenia Włoch.
15. Rewolucjonista, którego „wyprawa tysiąca czerwonych koszul” doprowadziła w 1860 r. do upadku Królestwa Obojga Sycylii, które stało się częścią Królestwa Włoch.
16. Nazwa krainy, która została przyłączona do Włoch w 1866 r. po przegranej przez Austrię wojnie.
17. Władca Austro-Węgier – cesarz Austrii i król Węgier.
18. Państwo, którego likwidacji nie uznał Pius IX ogłaszając się więźniem Watykanu – Państwo...
19. Nazwa rewolucji, która wybuchła 18 marca 1871 r. w stolicy Francji – ... Paryska.